

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO VÀ KHOA HỌC THÚC ĐẨY PHÁT TRIỂN KIỂM TOÁN LĨNH VỰC MỚI CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

ThS. TRẦN KIM LỘC*

Trong quá trình 30 năm hình thành và phát triển, Kiểm toán nhà nước luôn quan tâm triển khai thực hiện những loại hình, nội dung và lĩnh vực kiểm toán mới, như: kiểm toán hoạt động, kiểm toán chuyên đề, kiểm toán môi trường, kiểm toán công nghệ thông tin, phát triển hoạt động kiểm toán trong môi trường số, ứng dụng công nghệ cao vào hoạt động kiểm toán... Định hướng về công tác kiểm toán đối với các lĩnh vực mới được thể hiện rõ trong Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2020 và tiếp tục được đề cập trong Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030.

Để thực hiện nhiệm vụ trên, công tác kiểm toán lĩnh vực mới đã được cụ thể hóa trong nhiều chỉ thị, nghị quyết của Ban cán sự, Đảng ủy và lãnh đạo Kiểm toán nhà nước. Nổi bật gần đây là tại các nghị quyết của Đảng ủy Kiểm toán nhà nước, gồm: Nghị quyết số 88-NQ/ĐU ngày 19/02/2021 về “Lãnh đạo thực hiện Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030”; Nghị quyết số 89-NQ/ĐU ngày 19/02/2021 về “Lãnh đạo hoàn thiện hệ thống tổ chức bộ máy và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giai đoạn 2020-2025”; Nghị quyết số 90-NQ/ĐU ngày 19/02/2021 về “Lãnh đạo đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao vào các hoạt động của ngành (trong đó việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin là cơ bản) giai đoạn 2020-2025”; Nghị quyết số 103-NQ/ĐU ngày 11/3/2021 về “Lãnh đạo hoàn thiện thể chế về tổ chức và hoạt động của Kiểm toán nhà nước”... Các Nghị quyết đã chỉ ra sự thiếu hụt nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn cao, có khả năng phân tích, tổng hợp, kiến nghị các vấn đề vĩ mô, nhất là trong việc triển khai kiểm toán đối với các loại hình, nội dung, lĩnh vực kiểm toán mới.

Cùng với đó, nhiều giải pháp quan trọng đã được đề ra. Một trong những giải pháp luôn được quan tâm là công tác đào tạo nguồn nhân lực và nghiên cứu khoa học với vai trò trọng tâm của Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán.

Từ khóa: Kiểm toán lĩnh vực mới, đào tạo, nghiên cứu khoa học.

1. Những đóng góp của Trường trong hoạt động đào tạo và khoa học về kiểm toán lĩnh vực mới

Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán (Trường) có chức năng giúp Tổng Kiểm toán nhà nước quản lý và tổ chức thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng công chức, viên chức và người lao động của Kiểm toán nhà nước; quản lý và tổ chức hoạt động khoa học - công nghệ

trong toàn Ngành; thực hiện công tác nghiên cứu khoa học...

Trong hoạt động kiểm toán nhà nước thì đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước chính là linh hồn, nhân tố quan trọng quyết định chất lượng kiểm toán. Do vậy, với chức năng, nhiệm vụ được giao, Trường đã không ngừng cố gắng để đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn và đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước, tổ

* Giám đốc Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm toán

Diễn đàn Thúc đẩy phục hồi và phát triển kinh tế - Những nút thắt và vai trò của Kiểm toán nhà nước

chức nghiên cứu các đề tài nghiên cứu khoa học đáp ứng các yêu cầu đặt ra trong thực tiễn hoạt động kiểm toán, nhất là trong kiểm toán các lĩnh vực mới. Trường luôn bám sát các Nghị quyết và sự lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Cán sự đảng, Đảng ủy và lãnh đạo Kiểm toán nhà nước, cụ thể hóa bằng các chương trình hành động thực hiện các Nghị quyết và đạt được nhiều kết quả nổi bật trong hoạt động đào tạo cũng như hoạt động khoa học, cụ thể như sau:

Đối với hoạt động đào tạo: Để tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ kiến thức chuyên môn về các lĩnh vực mới, Trường đã nghiên cứu các chuẩn mực kiểm toán mới, các khuyến cáo của Tổ chức quốc tế các cơ quan kiểm toán tối cao - INTOSAI và thông lệ kiểm toán tốt của các cơ quan kiểm toán tối cao (SAI) trong khu vực và trên thế giới, từ đó xây dựng các chương trình bồi dưỡng kiểm toán lĩnh vực mới, cụ thể như sau:

Thứ nhất, chương trình bồi dưỡng kiểm toán hoạt động cơ bản: Chương trình bồi dưỡng kiểm toán hoạt động cơ bản có mục tiêu là trang bị

cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước kiến thức cơ bản và đặc trưng về kiểm toán hoạt động để giúp kiểm toán viên từng bước tiếp cận với loại hình kiểm toán hoạt động; đồng thời, trang bị cho Kiểm toán viên nhà nước một số nội dung, phương pháp và kỹ thuật cơ bản về quy trình kiểm toán hoạt động. Chương trình có thời lượng đào tạo là 40 tiết, gồm có 5 chuyên đề: (1) Giới thiệu tổng quan về kiểm toán hoạt động và sự phát triển của Kiểm toán nhà nước, (2) Kiến thức chung về kiểm toán hoạt động, (3) Lập kế hoạch trong kiểm toán hoạt động, (4) Thu thập và phân tích bằng chứng kiểm toán trong kiểm toán hoạt động, (5) Lập báo cáo kiểm toán một cuộc kiểm toán hoạt động.

Thứ hai, chương trình bồi dưỡng kiểm toán môi trường: Với mục tiêu đào tạo cho Kiểm toán viên nhà nước kiến thức cơ bản về công tác quản lý và bảo vệ môi trường, các bước tiến hành một cuộc kiểm toán môi trường và các kỹ năng thực hiện kiểm toán môi trường đối với một số chủ đề cụ thể, chương trình bồi dưỡng có thời lượng 40 tiết, gồm 3 chuyên đề: (1) Tổng quan về môi

trường và kiểm toán môi trường, (2) Tổ chức thực hiện kiểm toán môi trường, (3) Tổ chức thực hiện kiểm toán môi trường đối với một số chủ đề cụ thể.

Thứ ba, chương trình bồi dưỡng kiểm toán công nghệ thông tin, gồm 2 cấp độ:

Chương trình bồi dưỡng kiểm toán công nghệ thông tin cấp độ 1: mục tiêu là trang bị cho học viên kiến thức về kiểm toán công nghệ thông tin và các kỹ năng kiểm toán hệ thống công nghệ thông tin, kỹ năng phân tích và truy vấn dữ liệu kiểm toán trong môi trường công nghệ thông tin. Chương trình có thời lượng 40 tiết, gồm 3 chuyên đề: (1) Tổng quan về kiểm toán công nghệ thông tin, (2) Kiểm toán hệ thống công nghệ thông tin, (3) Tiếp cận, chuẩn hóa, phân tích và truy vấn dữ liệu trong môi trường công nghệ thông tin.

Chương trình bồi dưỡng kiểm toán công nghệ thông tin cấp độ 2: mục tiêu là trang bị cho học viên kiến thức về kiểm toán dự án công nghệ thông tin và một số kỹ năng kiểm toán hệ thống công nghệ thông tin và kiểm toán trong môi trường công nghệ thông tin. Chương trình có thời lượng 40 tiết gồm 3 chuyên đề: (1) Kiểm toán dự án công nghệ thông tin và việc thuê khoán bên ngoài, (2) Kiểm toán việc quản trị, vận hành và kiểm soát ứng dụng công nghệ thông tin, (3) Kiểm toán việc đảm bảo hệ thống công nghệ thông tin vận hành liên tục và an toàn thông tin.

Thứ tư, các nội dung kiểm toán lĩnh vực mới được đưa vào trong các chương trình bồi dưỡng ngạch Kiểm toán viên nhà nước và chương trình bồi dưỡng kỹ năng kiểm toán theo từng lĩnh vực. Trong các chương trình bồi dưỡng ngạch Kiểm toán viên nhà nước và các chương trình bồi dưỡng kỹ năng kiểm toán theo từng lĩnh vực truyền thống cũng đã bổ sung các nội dung đào tạo về lĩnh vực kiểm toán mới như đưa nội dung đào tạo về kiểm toán hoạt động, kiểm toán

môi trường và kiểm toán công nghệ thông tin vào chương trình bồi dưỡng ngạch kiểm toán viên; đưa nội dung đào tạo về kiểm toán hoạt động vào các chương trình bồi dưỡng kỹ năng kiểm toán lĩnh vực ngân sách nhà nước, doanh nghiệp, đầu tư dự án và các tổ chức tài chính ngân hàng (mỗi lĩnh vực một chuyên đề về kiểm toán hoạt động).

Sau khi xây dựng chương trình và biên soạn tài liệu bồi dưỡng, Trường đã tổ chức các lớp đào tạo kiến thức kiểm toán lĩnh vực mới cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước. Bình quân mỗi năm Trường tổ chức đào tạo từ 02 đến 03 lớp bồi dưỡng chuyên môn về lĩnh vực kiểm toán mới cho Kiểm toán nhà nước.

Đối với hoạt động khoa học: Cùng với hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, hoạt động khoa học (hội thảo khoa học, nghiên cứu khoa học...) góp phần quan trọng nâng cao chất lượng hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước, bao gồm cả kiểm toán các lĩnh vực mới.

Thứ nhất, hội thảo khoa học

Hàng năm, Kiểm toán nhà nước thường tổ chức từ 02 đến 06 cuộc hội thảo khoa học cấp Bộ và nhiều cuộc hội thảo khác với mục tiêu đánh giá thực trạng hoạt động trong từng lĩnh vực cụ thể, từ đó rút ra những bài học kinh nghiệm trong hoạt động chuyên môn; hiện đại hóa các phương pháp, nghiệp vụ kiểm toán, nâng cao kỹ năng nghề nghiệp cho các Kiểm toán viên nhà nước. Các cuộc hội thảo đã tạo ra các diễn đàn trao đổi kinh nghiệm về chuyên môn nghiệp vụ giữa các nhà khoa học, các chuyên gia trong và ngoài Ngành với các Kiểm toán viên nhà nước về những lĩnh vực kiểm toán mới.

Các hội thảo đã trao đổi, thảo luận nghiêm túc, sôi nổi, thiết thực về phương pháp, nội dung, phạm vi... kiểm toán lĩnh vực mới và trên cơ sở kết quả tổ chức các cuộc hội thảo, Kiểm toán nhà nước đã xây dựng các đề cương kiểm toán như “Đề cương kiểm toán Chuyên đề việc

thực hiện cơ chế tự chủ đối với các bệnh viện công lập giai đoạn 2016-2018”; “Đề cương kiểm toán Chuyên để việc thực hiện cơ chế tự chủ đối với các Trường Đại học công lập giai đoạn 2016-2018”; “Đề cương kiểm toán Chuyên để việc thực hiện các dự án đầu tư theo hình thức hợp đồng xây dựng - chuyển giao giai đoạn 2014-2018”... Trong giai đoạn 2018-2020, Kiểm toán nhà nước đã phát hành 08 đầu sách là tập hợp các bài viết từ các cuộc hội thảo do Kiểm toán nhà nước tổ chức về các chủ đề cấp thiết, lĩnh vực mới đang được xã hội quan tâm, là tài liệu gửi tới các đại biểu Quốc hội, có giá trị tham khảo cao.

Thứ hai, nghiên cứu khoa học

Ba mươi năm qua, các đề tài nghiên cứu khoa học đã giúp giải quyết nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn, đưa ra những luận cứ khoa học cho hoạt động và phát triển của Kiểm toán nhà nước. Phần lớn các đề tài đều có phần đúc rút kinh nghiệm từ các SAI trên thế giới, giúp các đoàn kiểm toán có cách tiếp cận mới trong hoạt động kiểm toán, đưa vào áp dụng phù hợp với thực tiễn của Kiểm toán nhà nước và giải quyết những vấn đề chuyên môn nghiệp vụ kiểm toán như: xây dựng cẩm nang, hướng dẫn kiểm toán đối với từng lĩnh vực; xây dựng quy trình, phương pháp chuyên môn nghiệp vụ kiểm toán mới; phát triển các loại hình kiểm toán; ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động kiểm toán...

Bức tranh về những đóng góp của hoạt động nghiên cứu khoa học 30 năm qua có thể chia làm 3 giai đoạn tương ứng với sự “trưởng thành” của cơ quan Kiểm toán nhà nước, trong đó mỗi giai đoạn sẽ gắn với từng lĩnh vực kiểm toán mới khác nhau, cụ thể:

Giai đoạn từ năm 1994 đến 2004

Giai đoạn này gắn với sự ra đời của Kiểm toán nhà nước trên cơ sở Nghị định số 70/CP ngày 11/7/1994 của Chính phủ nhằm thực hiện

kiểm tra, kiểm soát các hoạt động tài chính công trong điều kiện nền kinh tế chuyển đổi. Với sự ra đời không có tổ chức tiền thân và trong điều kiện vừa xây dựng đội ngũ vừa thực hiện nhiệm vụ được giao, ở thời kỳ này, các lĩnh vực kiểm toán mới bao gồm: (i) Kiểm toán ngân sách nhà nước, (ii) Kiểm toán doanh nghiệp nhà nước và (iii) Kiểm toán đầu tư xây dựng cơ bản và chương trình mục tiêu quốc gia.

Trong giai đoạn này, Kiểm toán nhà nước đã triển khai và hoàn thành 104 đề tài nghiên cứu khoa học và các nhiệm vụ khoa học và công nghệ khác thuộc chương trình hoạt động khoa học và công nghệ hằng năm của Kiểm toán nhà nước. Kết quả hoạt động khoa học trong giai đoạn 1994-2004 là tiền đề để Kiểm toán nhà nước xây dựng và ban hành Luật Kiểm toán nhà nước năm 2005, quy trình kiểm toán nhà nước, quy trình kiểm toán ngân sách nhà nước, quy trình kiểm toán doanh nghiệp nhà nước, quy trình kiểm toán dự án đầu tư... góp phần đưa Kiểm toán nhà nước từng bước ổn định, phát triển và cơ bản hoàn thành những nhiệm vụ chính trị được giao.

Giai đoạn từ năm 2005 đến năm 2014

Ngày 14/6/2005, Quốc hội khoá XI thông qua Luật Kiểm toán nhà nước có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2006 đã mở ra một thời kỳ phát triển mới của Kiểm toán nhà nước, là công cụ pháp lý để tăng cường kiểm tra, kiểm soát các nguồn lực tài chính nhà nước. Bên cạnh đó, Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; Luật Phòng, chống tham nhũng; Luật Thanh tra và Luật Ban hành các văn bản quy phạm pháp luật... được ban hành cũng quy định nhiều nội dung liên quan đến chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Kiểm toán nhà nước trong hệ thống các cơ quan kiểm tra, kiểm soát của Đảng và Nhà nước.

Với khuôn khổ pháp lý dần hoàn thiện, năng lực được tăng cường, hoạt động kiểm toán của Kiểm toán nhà nước đã mở rộng về quy mô,

Khai giảng lớp Bồi dưỡng kiểm toán môi trường

đa dạng hơn về loại hình và phương thức kiểm toán, tiến bộ về chất lượng kiểm toán, công khai về kết quả kiểm toán so với giai đoạn trước.

Sau khi Luật Kiểm toán nhà nước có hiệu lực, Kiểm toán nhà nước đã tăng cường kiểm toán cả về diện rộng và chiều sâu, thực hiện đầy đủ cả 3 loại hình kiểm toán: Kiểm toán báo cáo tài chính, kiểm toán tuân thủ và kiểm toán hoạt động, chú trọng đánh giá tình hình thực hiện Luật Phòng, chống tham nhũng, Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Thực hiện quy định của Luật Kiểm toán nhà nước, kể từ năm 2006, Kiểm toán nhà nước đã thực hiện thẩm định và trình bày ý kiến về dự toán ngân sách nhà nước hằng năm Chính phủ trình Quốc hội - đây là hình thức tiền kiểm trong lĩnh vực ngân sách nhà nước.

Trong giai đoạn này, Kiểm toán nhà nước đã triển khai và hoàn thành 208 đề tài nghiên cứu khoa học và các nhiệm vụ khoa học và công nghệ khác thuộc chương trình hoạt động khoa học và công nghệ hằng năm của Kiểm toán nhà nước. Hoạt động nghiên cứu khoa học trong giai đoạn này có nhiều chuyển biến, chú trọng hơn vào

nghiên cứu nâng cao, chuyên sâu theo từng lĩnh vực làm cơ sở phát triển các loại hình, phương pháp và công nghệ kiểm toán mới, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của Ngành bao gồm: (i) Xây dựng cẩm nang, văn bản hướng dẫn, loại hình và tổ chức kiểm toán theo từng lĩnh vực; (ii) Xây dựng các chuẩn mực, phương pháp, nghiệp vụ kiểm toán mới; (iii) Những vấn đề lớn gắn với tình hình kinh tế - xã hội của đất nước. Kết quả của những đề tài nghiên cứu trong giai đoạn này đã được ứng dụng vào thực tiễn, là tiền đề để Kiểm toán nhà nước ban hành quy trình kiểm toán của Kiểm toán nhà nước, các quy trình kiểm toán trong từng lĩnh vực thay thế cho các quy trình đã được ban hành trong giai đoạn trước...

Giai đoạn từ năm 2015 đến 2024

Trong giai đoạn này, Kiểm toán nhà nước đã triển khai 310 đề tài nghiên cứu khoa học và các nhiệm vụ khoa học và công nghệ khác thuộc chương trình hoạt động khoa học và công nghệ hằng năm của Kiểm toán nhà nước. Nhiệm vụ trọng tâm trong công tác nghiên cứu khoa học giai đoạn này bám sát Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2020 và Chiến

lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030 (giai đoạn 2021-2030). Các đề tài tiếp tục đi sâu nghiên cứu về các loại hình, nội dung và lĩnh vực kiểm toán mới như: kiểm toán hoạt động; kiểm toán chuyên đề; kiểm toán lồng ghép, kiểm toán trong môi trường công nghệ thông tin; các vấn đề phát sinh trong thực tiễn nền kinh tế và hoạt động kiểm toán nhằm đáp ứng yêu cầu của Quốc hội và xã hội như kiểm toán nợ công, kiểm toán xác định giá trị doanh nghiệp sau cổ phần hóa, kiểm toán việc quản lý và sử dụng đất đai, tài nguyên khoáng sản, kiểm toán thuế... đặc biệt phải kể đến việc ban hành và áp dụng thực hiện chuẩn mực quốc tế ISSAIs, phát triển hoạt động kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu.

Một trong những điểm nhấn lớn nhất trong giai đoạn này là Kiểm toán nhà nước đã triển khai nghiên cứu đề tài khoa học công nghệ độc lập cấp Quốc gia “Hoàn thiện pháp luật kiểm toán nhà nước nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả phòng, chống tham nhũng, lãng phí ở Việt Nam” do Tổng Kiểm toán nhà nước làm chủ nhiệm. Việc triển khai nghiên cứu đề tài đã đảm bảo yêu cầu về chất lượng và tiến độ, kết quả nghiệm thu xếp loại Xuất sắc.

Hạn chế và nguyên nhân:

Bên cạnh những kết quả đạt được của hoạt động đào tạo và khoa học như trên thì vẫn còn một số hạn chế và nguyên nhân như sau:

- Hệ thống chương trình tài liệu đào tạo, bồi dưỡng chưa đồng bộ, nội dung chương trình vẫn còn hạn chế về kiến thức thực tiễn, ít tình huống để trao đổi thảo luận.

- Công tác ứng dụng của các đề tài khoa học còn hạn chế. Đây là một trong những hạn chế lớn nhất trong công tác nghiên cứu khoa học nói chung và công tác nghiên cứu khoa học tại Kiểm toán nhà nước nói riêng, còn có tình trạng các đề tài nghiệm thu xong nhưng không được đưa vào ứng dụng. Một số đơn vị

chủ trì thực hiện nghiên cứu chưa chủ động và chú trọng ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tiễn hoạt động kiểm toán trong khi công tác theo dõi ứng dụng chưa thực hiện một cách thường xuyên, liên tục, chưa có giải pháp hữu hiệu để theo dõi việc ứng dụng kết quả nghiên cứu của các đề tài.

- Một số kiểm toán viên vẫn còn tư tưởng ngại khó, ngại đổi mới, làm theo chủ nghĩa kinh nghiệm, chưa chịu khó học hỏi, tiếp cận với các phương pháp kiểm toán mới, tiên tiến, hiện đại cùng với đẩy mạnh công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học đáp ứng yêu cầu đặt ra.

- Tổ chức bộ máy, nguồn nhân lực của Trường chưa thực sự tương xứng với chức năng nhiệm vụ và chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030 theo Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

2. Nhiệm vụ và giải pháp phát huy vai trò của Trường trong kiểm toán lĩnh vực mới

Để tiếp tục phát huy vai trò của Trường trong việc đào tạo, bồi dưỡng kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, nghiên cứu khoa học về các lĩnh vực kiểm toán mới gắn với chức năng, nhiệm vụ, trong những năm tiếp theo, Trường sẽ tập trung vào một số nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm sau đây:

Nhiệm vụ

Trường sẽ tiếp tục bám sát định hướng phát triển Kiểm toán nhà nước trong giai đoạn mới để đẩy mạnh nghiên cứu khoa học làm cơ sở xây dựng chiến lược, chính sách phát triển Kiểm toán nhà nước, dự báo, định hướng những vấn đề mới phát sinh; nghiên cứu phát triển công nghệ và ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kiểm toán, gắn hoạt động nghiên cứu khoa học với đào tạo công chức, viên chức, Kiểm toán viên nhà nước. Đồng thời, Trường sẽ tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước tiếp cận và vận dụng phương pháp kiểm toán hiện đại, kỹ năng kiểm

toán theo hướng chuyên nghiệp, giỏi về nghiệp vụ chuyên môn, nhất là lĩnh vực kiểm toán mới, có văn hoá ứng xử, bản lĩnh chính trị vững vàng, nâng cao kiến thức, trình độ, kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin áp dụng trong hoạt động kiểm toán.

Các giải pháp

Một là, nghiên cứu xây dựng thêm các chương trình bồi dưỡng mới

Tiếp tục nghiên cứu xây dựng thêm các chương trình bồi dưỡng mới về các lĩnh vực kiểm toán mới, trong đó ưu tiên các chương trình bồi dưỡng kiểm toán trách nhiệm kinh tế; bồi dưỡng kiểm toán dự án đầu tư theo mô hình BIM; bồi dưỡng kiểm toán số dựa trên các nền tảng dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo...

Trường phối hợp với Vụ Hợp tác quốc tế để nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế về kiểm toán các lĩnh vực mới như: kiểm toán các mục tiêu phát triển bền vững; kiểm toán môi trường đối với các vấn đề môi trường cụ thể (vấn đề xử lý rác thải, vấn đề quản lý ô nhiễm không khí, ô nhiễm nguồn nước...) từ đó mời chuyên gia các SAI có nhiều kinh nghiệm để bồi dưỡng kỹ năng và chia sẻ kinh nghiệm về kiểm toán các lĩnh vực mới cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước.

Hai là, hình thành đội ngũ giảng viên chuyên sâu về các lĩnh vực kiểm toán mới

Để tăng cường chất lượng bồi dưỡng kiến thức kiểm toán các lĩnh vực mới, cần có một đội ngũ giảng viên có kiến thức chuyên sâu trong từng lĩnh vực. Do vậy, trong thời gian tới, Trường sẽ từng bước xây dựng đội ngũ giảng viên có kiến thức và nhiều kinh nghiệm về các lĩnh vực kiểm toán mới. Đội ngũ giảng viên này không chỉ am hiểu về lĩnh vực kiểm toán mới mà còn phải được trang bị phương pháp và kỹ năng sư phạm để có khả năng truyền đạt kiến thức một cách tốt nhất cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước.

Ba là, đổi mới công tác tổ chức đào tạo, bồi dưỡng

Để nâng cao chất lượng giảng dạy, đặc biệt là đối với các lớp bồi dưỡng kiến thức lĩnh vực kiểm toán mới, cần đổi mới công tác tổ chức các lớp bồi dưỡng. Trước hết là triển khai áp dụng các phương thức đào tạo mới, hiện đại, tăng cường giảng dạy theo phương pháp tích cực, tăng kiến thức thực tiễn, tăng tính tương tác, trao đổi trong quá trình giảng dạy, học tập... Bên cạnh đó, cần đầu tư cải tạo các phòng học để đảm bảo điều kiện tổ chức các hoạt động giảng dạy hiện đại tiến tới áp dụng theo mô hình “lớp học thông minh”. Ngoài ra, giảm sỹ số học viên các lớp bồi dưỡng xuống 20 đến 25 người để các giảng viên có điều kiện áp dụng các phương pháp giảng dạy lấy người học làm trung tâm.

Bốn là, nâng cao chất lượng, hiệu quả các hội thảo khoa học, diễn đàn

Các diễn đàn, hội thảo khoa học tiếp tục bám sát và giải quyết những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn hoạt động kiểm toán, các lĩnh vực mới trong hoạt động của Ngành và của các đơn vị cũng như các vấn đề được xã hội quan tâm, qua đó góp phần tuyên truyền về tổ chức và hoạt động của Kiểm toán nhà nước, xây dựng hình ảnh cơ quan Kiểm toán nhà nước có trách nhiệm, uy tín, chuyên nghiệp và hiện đại; là nguồn tài liệu tham khảo quan trọng cho cán bộ, công chức trong Ngành.

Năm là, tăng cường ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học

Trên cơ sở quy định tại quy chế ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học, Trường tham mưu cho lãnh đạo Kiểm toán nhà nước tiếp tục nâng cao năng lực ứng dụng kết quả nghiên cứu và chuyển giao kết quả nghiên cứu; thực hiện các giải pháp hữu hiệu để theo dõi kết quả ứng dụng các đề tài nghiên cứu khoa học; xây dựng quy định về cơ chế chuyển giao kết quả nghiên cứu (chẳng hạn như đăng kết quả nghiên cứu khoa

học trên các kênh thông tin, ấn phẩm khoa học của Ngành). Ngoài ra, tăng cường chất lượng của công tác xã hội hóa, in ấn phát hành kết quả nghiên cứu và nâng cao hơn nữa hiệu quả của công tác quản lý khoa học.

Sáu là, triển khai thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu khoa học các cấp về kiểm toán lĩnh vực mới

Hoạt động nghiên cứu khoa học là nội dung trọng tâm trong nhiệm vụ khoa học công nghệ giai đoạn 2023-2028 của Kiểm toán nhà nước. Nội dung hoạt động nghiên cứu khoa học giai đoạn này tập trung triển khai thực hiện các nhiệm vụ khoa học cấp quốc gia; các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp Bộ và cấp Cơ sở về các lĩnh vực kiểm toán mới.

Các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp quốc gia tập trung giải quyết những vấn đề lý luận và thực tiễn ở tầm vĩ mô nhằm hoàn thiện cơ chế, chính sách và phương thức điều hành, kiểm tra, giám sát ngân sách nhà nước; hoàn thiện hệ thống pháp luật và môi trường pháp lý cho hoạt động kiểm tra và kiểm toán tài chính công và tài sản công phù hợp với tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế. Các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học của Kiểm toán nhà nước có tính đặc thù về nội dung, tính chất, quy mô và phạm vi nghiên cứu, do vậy, Trường sẽ tham mưu với lãnh đạo Kiểm toán nhà nước đề xuất Bộ Khoa học và Công nghệ cho thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp quốc gia dưới hình thức các đề tài nghiên cứu khoa học độc lập và giao trực tiếp cho Kiểm toán nhà nước thực hiện.

Các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp Bộ và cấp Cơ sở của Kiểm toán nhà nước giai đoạn 2023-2028 được triển khai nhằm cung cấp luận cứ khoa học cho việc tổ chức thực hiện Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kiểm toán nhà nước; tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ phát triển Kiểm toán nhà nước được hoạch định trong Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030 và Kế hoạch thực hiện Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030; nghiên cứu xác lập luận cứ khoa học cho việc

xây dựng Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước giai đoạn 2031-2040.

Trong giai đoạn 2023-2028, Kiểm toán nhà nước dự kiến đề xuất 01 đến 03 nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp quốc gia; 03 đến 05 chương trình nghiên cứu khoa học cấp Bộ, thực hiện 90 đến 120 đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ và thực hiện 80 đến 100 đề tài nghiên cứu khoa học cấp Cơ sở và một số đề án, dự án nghiên cứu về kiểm toán lĩnh vực mới.

Ba mươi năm qua, cùng với quá trình xây dựng và phát triển, Kiểm toán nhà nước đã tập trung phát triển hoạt động đào tạo và hoạt động khoa học và công nghệ theo hướng ứng dụng, chuyên sâu theo từng lĩnh vực làm cơ sở phát triển các loại hình phương pháp và công nghệ kiểm toán mới, đáp ứng được các yêu cầu và nhiệm vụ của Ngành. Đồng hành với sự phát triển của Kiểm toán nhà nước, Trường đã luôn làm tốt công tác tham mưu, đồng thời tích cực nghiên cứu xây dựng và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ Kiểm toán viên nhà nước kiến thức chuyên môn nghiệp vụ cũng như triển khai các hoạt động nghiên cứu khoa học về các lĩnh vực mới, đi tắt đón đầu giúp đáp ứng các yêu cầu về nâng cao chất lượng kiểm toán; đa dạng hóa các nội dung kiểm toán và các lĩnh vực kiểm toán mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nghị quyết 999/2020/UBTVQH14 ngày 16/9/2020 ban hành Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2030 (giai đoạn 2021-2030);
2. Nghị quyết 927/2010/UBTVQH12 ngày 19/4/2010 ban hành Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2020;
3. Các Nghị quyết của Đảng uỷ Kiểm toán nhà nước;
4. Các quyết định do Kiểm toán nhà nước ban hành.